

2017/82

ONTVANGEN 31 OKT. 2017

++

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Maastricht University
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 616
6200 MD MAASTRICHT

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum 30 OKT. 2017
Betreft Macrodoelmatigheidsbesluit international joint research master Work &
Organizational Psychology

Onze referentie
1271031

Uw brief van
25 juli 2017

Uw referentie
2017.10.1417-EA

Bijlagen
1

Geacht college,

Met uw brief van 25 juli 2017, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 31 juli 2017, hebt u mij het voornemen voorgelegd om samen met de University of Valencia (Spanje) en Leuphana University of Lüneberg (Duitsland) de joint degree wo masteropleiding Work & Organizational Psychology als bekostigde opleiding te verzorgen in Maastricht. Deze opleiding is voorgesteld in het Croho-onderdeel Gedrag & Maatschappij en de studielast is door u bepaald op 120 studiepunten.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 10 oktober 2017, kenmerk 2017/82, positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2014 (hierna: Beleidsregel), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de joint degree wo masteropleiding Work & Organizational Psychology als bekostigde opleiding te verzorgen in Maastricht.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de criteria a, b en c in artikel 6 van de Beleidsregel. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho). Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (hierna: NVAO) een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met het vervallen van dit besluit na tien maanden, raad ik u aan zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag in te dienen voor de toets nieuwe opleiding. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met registersho@duo.nl.

Onze referentie
1271031

Daarnaast teken ik het volgende aan. Artikel 7.4a, tweede lid, van de WHW bepaalt dat de studielast van een masteropleiding in het wetenschappelijk onderwijs 60 studiepunten bedraagt. U hebt, met inachtneming van artikel 7.4a, achtste lid van de WHW de studielast van de opleiding bepaald op 120 studiepunten. Dit betekent dat u voor de (nominale) periode dat de opleiding langer duurt dan 1 jaar overeenkomstig artikel 7.51a van de WHW voor de student een financiële voorziening dient te treffen. Over die periode ontvangt u geen bekostiging. Desgewenst kunt u, na de toets nieuwe opleiding en onder overlegging van een advies omtrent de duur van de opleiding van de NVAO een verzoek indienen bij de minister tot bekostiging van de gehele opleiding.

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de VSNU, de Inspectie van het Onderwijs en de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen).

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Namens,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker,
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte mevrouw Bussemaker,

datum
10 oktober 2017

onderwerp
nieuwe opleiding
Maastricht University
voltijd wo
International
joint research Master
Work & Organizational
Psychology
Maastricht

ons kenmerk
2017/82

bijlage
beoordelingskader

Op 31 juli 2017 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Maastricht University om de wo International joint research Master Work & Organizational Psychology (voortaan master WOP genoemd) als bekostigde opleiding te verzorgen te Maastricht, Valencia en Lüneburg (brief van 25 juli 2017 met kenmerk 2017.10.1417-EA). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen. Op 12 september 2017 heeft de CDHO omwille van de zorgvuldige besluitvorming een nieuwe beslistermijn gesteld.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van Maastricht University om de master WOP als bekostigde opleiding te Maastricht te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de master WOP in Maastricht, Valencia en Lüneburg aanbieden, waarbij studenten regelmatig van locatie zullen wisselen. Op die manier worden studenten vertrouwd gemaakt met diverse manieren van werken in Europa. Het gaat om een Engelstalige wo master in het Croho onderdeel Gedrag & Maatschappij. De master omvat 120 EC en wordt in voltijd aangeboden vanaf september 2018.

Het doel van de master WOP is studenten vertrouwd te maken met verschillende typen onderzoek die in de academische en professionele wereld gebruikt worden. De ontwikkeling van een international classroom wordt gestimuleerd door internationale samenwerking en een diverse studentenpopulatie. Studenten doen methodologische, interculturele en ondernemerscompetenties op. Ze leren werken als contextgerichte onderzoekers die interventies kunnen ontwerpen, output valoriseren en samenwerken met ondernemers.

De master WOP is toegankelijk voor (internationale) studenten met een bachelor in de psychologie die sterk geïntereerd zijn op onderzoek en minimaal 30 EC aan

pagina 2 van 11 methodologische vakken hebben gevolgd. Inschrijvingen van studenten uit de drie betrokken universiteiten maar ook van andere (internationale) universiteiten worden door aanvrager verwacht. Allen moeten een toelatingsexamen doen, hun cv, motivatiebrief, examenresultaten en een bewijs van beheersing van de Engelse taal overhandigen. Een toelatingscommissie bestaande uit leden van de drie betrokken universiteiten zal deze stukken beoordelen.

Afgestudeerden van de opleiding kunnen academisch onderzoek in de arbeids- en organisatiepsychologie koppelen aan maatschappelijke vraagstukken. Ze kunnen werken in het academische onderzoek, in adviserende functies in de zakelijke dienstverlening of bij de overheid. Aanvrager denkt aan beroepen zoals consultant, trainer, projectmanager, beleidsmedewerker en docent.

Aanvrager doet een beroep op criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan criterium a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium a Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de master WOP enigszins verwant is aan een vijftal bestaande research masters in Nederland en in die zin als bestaand onderwijsaanbod gekwalificeerd kan worden. Ter onderbouwing van die stelling heeft aanvrager de master WOP vergeleken met de volgende research masters: Psychology van de Universiteit Leiden, Psychology van de Universiteit van Amsterdam, Human Behaviour in Social Contexts van de Rijksuniversiteit Groningen, Social and Behavioural Sciences en Individual Differences and Assessment van de Universiteit van Tilburg. Het zijn allemaal niet sterk internationaal gerichte masters, het zijn geen joint degrees en ze zijn doorgaans breder dan de master WOP. Aanvrager benoemt onder criterium c ook de eigen research master Cognitive and Clinical Neuroscience. Deze beslaat een ander psychologisch vakgebied. Om die reden heeft de commissie deze buiten beschouwing gelaten.

De eerste twee masters van de Universiteit Leiden en de Universiteit van Amsterdam zijn generieke research masters met enige aandacht voor organisatiepsychologie in de vorm van specialisatievakken binnen de opleiding. De Rijksuniversiteit Groningen biedt net als Leiden een thema sociale en organisatiepsychologie binnen haar master aan. Social and Behavioural Sciences van de Universiteit van Tilburg is erg breed. Het is een combinatie van (psycho)sociale, sociologische, organisatorische en methodologische perspectieven op individuen in een sociale context. Studenten kunnen zich niet specialiseren in arbeids- en organisatiepsychologie. Bij Individual Differences & Assessment, gericht op persoonlijkheidspsychologie waarbij gekeken wordt naar het individu in de maatschappelijke context, is dat ook niet mogelijk. Het curriculum overlapt enigszins op het gebied van methodologie en er wordt een aan arbeidspsychologie verwant vak gegeven. Daarom is sprake van zijdelingse verwantschap.

In Nederland bestaat een aantal eenjarige masters, minors en majors in de arbeids- en organisatiepsychologie en verwante disciplines, bijvoorbeeld bij de Open Universiteit en Vrije Universiteit. Ze behandelen dezelfde vakgebieden als de

pagina 3 van 11 master WOP. Omdat deze masters veel elementen in het curriculum bevatten die terugkomen in de master WOP is sprake van sterke overlap.

In omliggende landen en de rest van Europa worden ook enkele eenjarige masters arbeids- en organisatiepsychologie aangeboden. Verder is er een tweejarige Erasmus Mundus joint degree arbeids- en organisatiepsychologie van de universiteiten van Valencia, Barcelona, Bologna, Parijs en Coimbra. Deze heeft twee tracks: één gericht op studenten die bij bedrijven en organisaties willen gaan werken en één gericht op studenten die onderzoekers willen worden. Het is net als de master WOP een opleiding in arbeids- organisatie en personeelspsychologie die wordt gegeven in een globale context. Daarom vindt de commissie het Erasmus Mundus programma en de master WOP sterk overeenkomen.

Op grond van het feit dat het merendeel van de elementen van de master WOP terugkomt in bestaande masters in Nederland concludeert de commissie dat de inhoud van de master WOP al bestaat. Daarmee is de noodzaak van de master WOP in de zin van de Beleidsregel aangetoond. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium b Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de master WOP aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke en een wetenschappelijke behoefte.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Aanvrager doet ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte een beroep op zowel Nederlands als EU beleid. Het gaat om de volgende stukken: de door de Ministeries van OCW en EZ erkende Regionale Kennisagenda 2013-2023, de Participatiewet (www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/participatiewet) en het beleid van de Europese Commissie inzake armoede en sociale uitsluiting (<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=751>). Ook doet aanvrager een beroep op een aantal rapporten. Het gaat om het rapport 'Een werkende Combinatie' (SER, 26 oktober 2016), de verkenning 'Mens & Technologie: samen aan het werk' (SER, november 2016), de kabinetsreactie daarop (13 februari 2017, www.kennisbanksocialeinnovatie.nl/nl/kennis/kennisbank/ser-notitie--verkenning-en-werkagenda-digitalisering--mens-en-technologie--samen-aan-het-werk/1363), de WRR rapporten 'De robot de baas' (Went, Kremer & Knottnerus, 8 december 2015) en 'Voor de zekerheid' (Kremer, Went & Knottnerus, 7 februari 2017). Verder zijn van belang: het Sectorplan Sociale Wetenschappen (2014), de Kamerbrief over de internationale dimensie van hoger onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs (OCW, 15 juli 2014, referentie 631115), mei 2014) en twee OECD publicaties (Prinz, Mental health and work: Netherlands, 1 December 2014 en oe.cd/future-of-work).

De provincie Limburg richt zich op grensoverschrijdende samenwerking om internationale concurrentiekracht te vergroten (Regionale Kennisagenda Limburg 2013-2023, p.4). De master WOP is een internationale joint degree. De commissie merkt op dat de master WOP niet valt binnen één van de Topsectoren waar de provincie Limburg op in wilde zetten (reactie op Regionale Kennisagenda Limburg, 11 november 2014, referentie 680348). Het gaat om de topsectoren Chemie Materialen, Life Sciences & Health, Agrofood & Tuinbouw en Logistiek. Daarom sluit de master WOP niet aan op de Regionale Kennisagenda Limburg.

pagina 4 van 11 In enkele eerder genoemde bronnen wordt aandacht besteed aan vraagstukken zoals digitalisering en flexibilisering van de economie en het aan het werk helpen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het gaat om de Participatiewet, het rapport 'Een werkende Combinatie' (SER, 26 oktober 2016) en het rapport 'Voor de zekerheid' (Kremer, Went & Knottnerus, WRR, 7 februari 2017). De vraagstukken maken onderdeel uit van het onderzoeksterrein van arbeids- en organisatiepsychologen. Het blijkt dat binnen organisaties vraagstukken zoals de balans tussen werk en privéleven een rol spelen. Het rapport Een werkende Combinatie (SER, 26 oktober 2016) beantwoordt de vraag hoe men in de toekomst werk, onderwijs en zorg kan blijven combineren en hoe organisaties en medewerkers innovatief, creatief en efficiënt worden. Er is een grote behoefte aan beleidsopties omdat grote veranderingen op werkgebied worden verwacht (Went, Kremer & Knottnerus, De Robot de Baas, WRR, 8 december 2015, p. 35 en p. 38; Mens & Technologie: samen aan het werk, SER, november 2016, samenvatting, p. 18, Kabinetsreactie, 13 februari 2017). De WRR (Voor de zekerheid, Kremer, Went & Knottnerus, 7 februari 2017, p. 16) signaleert hoe overmatige flexibilisering op de arbeidsmarkt kan leiden tot psychische problemen zoals stress en te weinig bijscholing van personeel. De master WOP vertoont daar raakvlakken mee

Het Sectorplan Sociale Wetenschappen (2014, p.31) onderschrijft het belang van een uitgebreide training in onderzoeksvaardigheden. De Kamerbrief over de internationale dimensie van hoger onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs van de Minister van OCW geeft aan dat het noodzakelijk is studenten met een sterke internationale en interculturele vaardigheden uit te rusten. De Minister van OCW wil via het mobility window en de international classroom interculturele ervaring stimuleren en adviseert obstakels voor joint degrees te verwijderen. Hiervoor is een wetsvoorstel aangenomen (15 juli 2014, referentie 631115, p. 4, 12, 13 en p. 19). De Master WOP ligt in lijn met het internationaliseringsbeleid van het Ministerie van OCW.

Op grond van de Kamerbrief over de internationale dimensie van hoger onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs van OCW, het Sectorplan Sociale Wetenschappen (2014) en rapporten van de SER (Een werkende Combinatie, 26 oktober 2016) en WRR (Voor de zekerheid, Kremer, Went & Knottnerus, februari 2017) concludeert de commissie dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling wetenschappelijke behoefte

Aanvrager doet ter onderbouwing van de wetenschappelijke behoefte een beroep op Horizon 2020 (werkprogramma 2016-2017, Gezondheid, demografische veranderingen en welzijn; Europa in een veranderende wereld – Inclusieve, innovatieve en reflectieve samenlevingen), het European Working Conditions Survey (2015), het Actieplan ondernemerschap 2020 (Europese Commissie, 9 januari 2013) en het WRR rapport 'Naar een Lerende Economie' (2014).

Werknemers moeten tot op latere leeftijd doorwerken. Ze klagen over toegenomen werkintensiteit en arbeidseisen. Dit zorgt voor veel stress (European Working Conditions Survey, 2015). In Horizon 2020 (werkprogramma 2016-2017, Gezondheid, demografische veranderingen en welzijn; Europa in een veranderende wereld – Inclusieve, innovatieve en reflectieve samenlevingen) wordt de duurzame inzetbaarheid van werknemers die steeds later met pensioen

pagina 5 van 11 gaan als maatschappelijke uitdaging genoemd. In deze bronnen wordt arbeidspsychologie echter niet als onderzoeksgebied benoemd.

Aanvrager doet een beroep op Horizon 2020, maar slaagt er niet in aan te tonen dat er een wetenschappelijke behoefte is omdat het onderzoeksgebied arbeidspsychologie niet daarin terugkomt. De commissie concludeert dat de aanvraag niet aansluit op een wetenschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Aanvrager doet ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte een beroep op steunbetuigingen van relevante organisaties, de Regionale Kennisagenda Limburg 2013-2023, het AIS van ROA, de Nationale Alumni Enquête 2015, het rapport Peaks in Sight (NVAO, 2011) en eigen onderzoek.

Het doel van de master WOP is arbeids- en organisatiepsychologen op te leiden die een intensieve training in onderzoeksvaardigheden hebben gevolgd en interculturele competenties hebben opgedaan. Zij kunnen wetenschappelijk onderzoek koppelen aan maatschappelijke vraagstukken. Afgezien van een carrière in de wetenschappen kunnen ze volgens aanvrager adviesfuncties in organisaties en het bedrijfsleven bekleden, zoals consultant, trainer, HR analist, projectmanager, beleidsmedewerker of docent.

De behoefte aan de master WOP is middels steunbetuigingen erkend door de European Federation of Psychologists's Associations, de European Association of Work and Organizational Psychology en het Nederlands Instituut van Psychologen, Sectie Arbeid en Organisatie. Ook potentiële werkgever Berenschot heeft een steunbetuiging gestuurd.

Wat de regionale arbeidsmarkt betreft wil Limburg het leef- en vestigingsklimaat van de regio versterken. Limburg probeert onderzoekstalent te behouden (Regionale Kennisagenda Limburg 2013-2023, p 7). De commissie merkt echter op dat als de meeste studenten van research masters aan universiteiten willen werken, zij zullen wegtrekken uit de regio als er weinig aansluitende vacatures zijn bij Maastricht University.

Het AIS van ROA bevat geen aparte categorie voor afgestudeerden van opleidingen arbeids- en organisatiepsychologie. Daarom heeft aanvrager gekeken naar ruimere categorieën, te weten wo gedrag & maatschappij. De commissie vindt de categorie wo gedrag en maatschappij echter te breed. De categorie wo psychologie en maatschappelijk werk is geschikter, maar nog steeds veel breder dan arbeids- en organisatiepsychologie voor onderzoek. De verwachte uitbreidingsvraag is laag, de vervangingsvraag gemiddeld en de toekomstige arbeidsmarktsituatie redelijk (zie Tabel 1). Er zullen meer afgestudeerden dan vacatures zijn. Het gaat echter om diverse richtingen samen genomen, waar ook arbeids- en organisatiepsychologen in vallen.

pagina 6 van 11 Tabel 1. Arbeidsmarktprognose tot 2020 wo psychologie en maatschappelijk werk.

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal %6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
wo psychologie en maatschappelijk werk	verwachte uitbreiding vraag tot 2020		1800	3	0.5	laag
wo psychologie en maatschappelijk werk	verwachte vervanging vraag tot 2020		12700	19	3	gemiddeld
wo psychologie en maatschappelijk werk	verwachte baanopeningen tot 2020		14500	22	3.1	gemiddeld
wo psychologie en maatschappelijk werk	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2020		15300	23	3.5	gemiddeld
wo psychologie en maatschappelijk werk	ITA toekomstige knoipunten personeelsvoorziening in 2020	1.04				enige
wo psychologie en maatschappelijk werk	ITA toekomstige arbeidsmarktschaarste in 2020	1.04				irridatijk
wo psychologie en maatschappelijk werk	loopbaanperspectief	1.19				matig

Bron: ROA, AIS

Aanvrager merkt op dat enkele jaren geleden bijna drie kwart van de afgestudeerden van research masters promoveerde of een andere baan in de academische wereld vond (NVAO, Peaks in Sight, 2011, p.49). De commissie merkt op dat dit percentage pas anderhalf à twee jaar na het afstuderen werd behaald. Uit distillaties uit de Nationale Alumni Enquête 2015 (VSNU, juni 2016) blijkt dat van de afgestudeerden die opleidingen hebben gedaan die lijken op de master WOP in totaal 89% werk heeft gevonden dat aansluit bij de studierichting en het opleidingsniveau.

Aanvrager verwacht dat de helft tot twee derde van de afgestudeerden van de master WOP zal promoveren in Nederland of het buitenland. In 2015 waren er volgens aanvrager 52 tot 100 passende promotieplaatsen beschikbaar in Nederland en 36 in België. Ook via de partnerinstellingen in Spanje en Duitsland en hun netwerken in andere landen kunnen promotieplaatsen worden gevonden. Aanvrager verwacht dat van de 30 afgestudeerden van de master WOP 10 zullen willen promoveren in Nederland. Gezien het aantal promotieplaatsen in 2015 verwacht aanvrager dat er voldoende vacatures voor hen zullen zijn. De commissie merkt echter op dat niet duidelijk is hoe groot de concurrentie van sollicitanten is die andere studies hebben afgerond en willen solliciteren op promotieplaatsen waar arbeids- en organisatiepsychologen voor in aanmerking komen. Tevens is onduidelijk of er de komende jaren net zoveel promotieplaatsen in die richting zullen zijn als in 2015.

Aanvrager stelt dat in 2015 113 studenten instroomden in verwante opleidingen. De commissie merkt op dat aanvrager niet heeft aangegeven om welke opleidingen het gaat. Van deze groep zullen circa 66 studenten een promotieplaats willen vinden. Met hen zullen afgestudeerden van de master WOP moeten concurreren op de academische arbeidsmarkt. Bovendien zal er niet alleen concurrentie zijn van afgestudeerden van de research masters zoals Psychologie van de universiteiten van Leiden en Amsterdam, maar ook van andere groepen. Het gaat om afgestudeerden van reguliere masters arbeids- en organisatiepsychologie, afgestudeerden die in het buitenland een verwante studie hebben afgerond, afgestudeerden van in beperkte mate verwante studies zoals bijvoorbeeld sociologie en werkende professionals die willen promoveren. Daarom verwacht de commissie dat meer dan 66 studenten zullen concurreren met afgestudeerden van de master WOP. Mogelijk zullen er meer kandidaten dan promotieplaatsen zijn, waardoor afgestudeerden van de master WOP moeilijker

pagina 7 van 11 aan een baan zullen komen aan een (Nederlandse) universiteit dan aanvrager verwacht.

Een deel van de afgestudeerden zal, al dan niet na te promoveren, als docent werken aan een universiteit. Daarom heeft de commissie het AIS van ROA geraadpleegd om de arbeidsmarkt voor docenten hoger onderwijs in kaart te brengen (zie Tabel 2). De loopbaanperspectieven worden door ROA getypeerd als zeer goed, maar de gegevens zijn niet geheel representatief omdat de categorie veel breder is dan alleen docenten arbeids- en organisatiepsychologie.

Tabel 2 Arbeidsmarktprognose tot 2020 docenten hoger onderwijs en hoogleraren.

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typeering
Docenten hoger onderwijs en hoogleraren	verwachte uitbreidingsvraag tot 2020		2400	5	0.8	gemiddeld
Docenten hoger onderwijs en hoogleraren	verwachte vervangingsvraag tot 2020		8200	17	2.7	gemiddeld
Docenten hoger onderwijs en hoogleraren	verwachte baanopeningen tot 2020		10600	22	3.4	gemiddeld
Docenten hoger onderwijs en hoogleraren	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2020	0.87				groot
Docenten hoger onderwijs en hoogleraren	loopbaanperspectief	2.12				zeer goed

Bron: ROA, AIS

Omdat een kwart van de research master studenten doorgaans niet bij een universiteit gaat werken wilde de commissie kijken naar de arbeidsmarkt daarbuiten. De commissie merkt op dat veel afgestudeerden van research masters na enkele jaren in de wetenschap alsnog de academische wereld moeten verlaten en in het bedrijfsleven gaan werken. Daarom zal in de jaren na het afstuderen een toenemend deel gaan werken in het bedrijfsleven. Aanvrager stelt dat er geen gegevens beschikbaar zijn over de arbeidsmarkt voor arbeids- en organisatiepsychologen in Europa. Daarom heeft aanvrager de werkgelegenheid voor deze groep in de Verenigde Staten bekeken. De commissie neemt deze gegevens niet mee omdat het hier om de Nederlandse arbeidsmarkt gaat.

Aanvrager heeft naar brede categorieën zoals wo gedrag en maatschappij en wo psychologie en maatschappelijk werk gekeken in het AIS van ROA. De commissie heeft naar meer specifieke categorieën gekeken. Afgestudeerden van de master WOP kunnen onder andere gaan werken in adviesfuncties, bijvoorbeeld als consultant, trainer, HR analist, projectmanager, beleidsmedewerker of docent. De commissie heeft de arbeidsmarkt voor dergelijke beroepen voor zover mogelijk in kaart gebracht (zie Tabel 3 t/m 6). De komende jaren zal de arbeidsmarkt voor beleidsadviseurs, psychologen en sociologen, bedrijfskundigen en organisatieadviseurs enige knelpunten hebben en de arbeidsmarkt voor specialisten personeels- en loopbaanontwikkeling niet. Het verwachte aantal vacatures is doorgaans laag. Afgestudeerden die niet bij een universiteit gaan werken maar in de praktijk zullen bovendien moeten concurreren met grote aantallen afgestudeerden van enigszins verwante eenjarige masters. De commissie verwacht dat er een bescheiden arbeidsmarkt zal zijn voor deze groep en voor afgestudeerden die willen promoveren of doceren.

pagina 8 van 11 Tabel 3. Arbeidsmarktprognose tot 2020 beleidsadviseurs

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Beleidsadviseurs	verwachte uitbreidingsvraag tot 2020		-1000	-2	-0.3	laag
Beleidsadviseurs	verwachte vervangingsvraag tot 2020		9300	16	2.5	gemiddeld
Beleidsadviseurs	verwachte baanopeningen tot 2020		9300	16	2.5	laag
Beleidsadviseurs	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2020	0.9				enige
Beleidsadviseurs	loopbaanperspectief	1.56				goed

Bron: ROA, AIS

Tabel 4. Arbeidsmarktprognose tot 2020 bedrijfskundigen en organisatieadviseurs.

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte uitbreidingsvraag tot 2020		4600	5	0.8	gemiddeld
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte vervangingsvraag tot 2020		13000	13	2.1	gemiddeld
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte baanopeningen tot 2020		17600	18	2.8	laag
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2020	0.88				enige
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	loopbaanperspectief	1.67				goed

Bron: ROA, AIS

Tabel 5. Arbeidsmarktprognose tot 2020 psychologen en sociologen.

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Psychologen en sociologen	verwachte uitbreidingsvraag tot 2020		-100	0	0	laag
Psychologen en sociologen	verwachte vervangingsvraag tot 2020		10400	18	2.8	gemiddeld
Psychologen en sociologen	verwachte baanopeningen tot 2020		10400	18	2.8	gemiddeld
Psychologen en sociologen	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2020	0.92				enige
Psychologen en sociologen	loopbaanperspectief	1.52				goed

Bron: ROA, AIS

Tabel 6. Arbeidsmarktprognose tot 2020 specialisten personeels- en loopbaanontwikkeling

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Specialisten personeels- en loopbaanontwikkeling	verwachte uitbreidingsvraag tot 2020		-500	-1	-0.1	laag
Specialisten personeels- en loopbaanontwikkeling	verwachte vervangingsvraag tot 2020		10700	15	2.3	gemiddeld
Specialisten personeels- en loopbaanontwikkeling	verwachte baanopeningen tot 2020		10700	15	2.3	laag
Specialisten personeels- en loopbaanontwikkeling	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2020	0.04				geen
Specialisten personeels- en loopbaanontwikkeling	loopbaanperspectief	1.88				goed

Bron: ROA, AIS

Alles overwegende is de commissie van mening dat een bescheiden arbeidsmarktbehoefte aannemelijk is gemaakt.

pagina 9 van 11 De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke en een kleine arbeidsmarktbehoefte. Een wetenschappelijke behoefte is niet aangetoond. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium c Beleidsregel

Aanvrager heeft in de prestatieafspraken met de Minister een drietal zwaartepunten vastgelegd. Het gaat om Kwaliteit van Leven, Leren en Innoveren en Europa en een Globaliserende Wereld. Het eerste thema richt zich op het welzijn van personen in een veilige, gezonde en duurzame samenleving. De master WOP sluit daar goed op aan. Aangezien de master WOP aansluit op de prestatieafspraken wordt aangenomen dat de aanvraag voldoet aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de vraag kunnen voorzien.

Vanaf 31 juli 2017 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van Maastricht University om de master WOP in Maastricht, Lüneburg en Valencia aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Zienswijzen zijn niet ingediend.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen. De commissie heeft deze gegevens gecontroleerd in Criho (zie Tabel 7). De instroom in verwante onbekostigde opleidingen is niet bekend. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de belangen van deze opleidingen. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod groeide van 163 naar ruim 200 studenten per jaar.

Tabel 7. Instroom in verwante onderzoeksmasters.

research master	instelling	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Psychology	Universiteit Leiden	31	34	33	36	38	42
Psychology	Universiteit van Amsterdam	38	39	43	49	42	47
Human Behaviour in Social Contexts	Rijksuniversiteit Groningen	14	21	24	23	27	27
Social and Behavioural Sciences	Universiteit Tilburg	14	11	17	12	13	14
Individual Differences and Assessment	Universiteit Tilburg	-	-	-	-	-	-
	<i>Totaal aantal eerstejaars studenten</i>	163	190	188	215	210	236

Bron: Criho

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de master WOP op grond van een kleinschalig marketingonderzoek in 2014 onder Nederlandse en Duitse studenten. Daarbij zijn 40 masterstudenten arbeids- en organisatiepsychologie van Maastricht University en 60 bachelorstudenten uit

pagina 10 van 11 Duitsland bevroegd. Indien het mogelijk was geweest had ruim een derde van de Nederlandse studenten en drie kwart van de Duitse studenten gekozen voor de joint degree master WOP.

Tijdens een open dag bleek ruim de helft van de bezoekers van een informatiebijeenkomst van arbeids- en organisatiepsychologie de master WOP serieus te zullen overwegen. Aanvrager verwacht veel studenten uit Nederland, Duitsland en Spanje. Er is een vergelijking gemaakt met de tweejarige master arbeids- en organisatiepsychologie van Erasmus Mundus. Deze had vorig jaar 50 opleidingsplekken en bijna vijf keer zoveel aanmeldingen. Daarom verwacht aanvrager dat er genoeg animo zal zijn voor de master WOP. De commissie merkt echter op dat de Erasmus Mundus master geen research master is en daarom een grotere doelgroep aantrekt. Aanvrager verwacht dat gezien het beoogde maximum voor kleinschalig, intensief onderwijs 30 studenten zullen instromen. De commissie acht deze prognose realistisch.

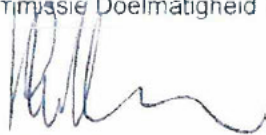
Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de master WOP worden afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte die bij criterium b aannemelijk is gemaakt, blijkt dat er vanuit de landelijke arbeidsmarkt gezien enige ruimte is om de master WOP binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Aanvrager heeft een beschrijving geleverd van de inbedding in de bestaande kennisinfrastructuur. Maastricht University heeft in 2013 het bijzonder kwaliteitskenmerk internationalisering ontvangen. De ambitie van de universiteit is om prominent te zijn binnen de onderwijsruimte van Europa. Daar past de joint degree WOP goed bij. De Faculteit voor Psychologie & Neurowetenschappen heeft een sterk op onderzoek gericht profiel. Eén van de grootste research masters in Nederland, Cognitive and Clinical Neuroscience, is reeds daar gehuisvest. Vestiging van de master WOP in Maastricht zal geen effect hebben op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er enige ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de master WOP te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium c in art. 6 van de Beleidsregel.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.